

WERKEN MET ZZP'ERS: WAT KAN ER STRAKS NOG MET DE NIEUWE KABINETSPLANNEN

Congres Podia Festivals Evenementen
19 September 2022 - Utrecht

Dr. Dick Molenaar
All Arts Belastingadviseurs
Erasmus Universiteit Rotterdam

1

Arbeidsrecht

- Arbeidsovereenkomst: art. 7:610 BW:
"in dienst van"
- Overeenkomst van opdracht: art. 7:400 BW:
"redelijke en tijdige aanwijzingen opvolgen"
- Maar AO gaat vóór OO
- Vaak conclusie dat er een AO bestaat, ook als
een OO wordt gesloten
- Maar fiscaal soms onduidelijkheid over gezag

2

2

Verklaring Arbeidsrelatie (VAR)

- Duidelijkheid verschaffen over arbeidsrelatie
- In gevoerd in 2005
- Laatste VAR dateert uit 2014
- VAR-WUO
- 1 mei 2016: afschaffing VAR, want Belastingdienst kon het niet aan (geen controlecapaciteit)

3

3

Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA)

- Opdrachtgever en opdrachtnemer moeten samen bepalen of al dan niet sprake is van een dienstbetrekking
- Modelovereenkomsten goedkeuren door Belastingdienst
 - ◆ Algemeen
 - ◆ Voor een branche/beroepsgroep
 - ◆ Individueel

4

4

Modelovereenkomst (1)

OVEREENKOMST VAN OPDRACHT

Partijen:

1. <NAAM OPDRACHTGEVER>, gevestigd te <PLAATS EN POSTCODE> aan de <ADRES>, rechtsgeldig vertegenwoordigd door <NAAM>, hierna te noemen: "**Opdrachtgever**";

en

2. <NAAM OPDRACHTNEMER>), gevestigd te <PLAATS EN POSTCODE> aan de <ADRES>, hierna te noemen: "**Opdrachtnemer**";

gezamenlijk te noemen: "**Partijen**";

Overwegende dat:

- a. Opdrachtgever werkzaam is op het gebied van <OMSCHRIJVING>;
- b. Opdrachtgever in het kader hiervan behoefte heeft aan <OMSCHRIJVING WERKZAAMHEDEN>;
- c. Opdrachtnemer als zodanig in staat en bereid is deze werkzaamheden uit te voeren;
- d. Partijen uitsluitend met elkaar wensen te contracteren op basis van een overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 e.v. BW;
- e. Partijen uitdrukkelijk niet beogen om een arbeidsovereenkomst aan te gaan in de zin van artikel 7:610 e.v. BW;
- f. Partijen ervoor kiezen om in voorkomende gevallen de fictieve dienstbetrekking van thuiswerkers of gelijkgestelden zoals bedoeld in de artikelen 2b en 2c Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en de artikelen 1 en 5 van het Besluit aanwijzing gevallen waarin arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt beschouwd (Besluit van 24 december 1986, Stb. 1986, 655), buiten toepassing te laten en daartoe deze overeenkomst opstellen en ondertekenen voordat uitbetaling plaatsvindt;
- g. deze overeenkomst gelijklopend is aan de door de Belastingdienst op 29-02-2016 onder nummer 9015550000-06-2 opgestelde modelovereenkomst;
- h. Partijen de voorwaarden waaronder Opdrachtnemer voor Opdrachtgever zijn werkzaamheden zal verrichten, in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

5

5

Modelovereenkomst (2)

Artikel 2 Uitvoering van de opdracht

- 2.1. Opdrachtnemer accepteert de opdracht en aanvaardt daarmee de volle verantwoordelijkheid voor het op juiste wijze uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
- 2.2. Opdrachtnemer deelt zijn werkzaamheden zelfstandig in. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van de opdracht nodig is, afstemming met Opdrachtgever plaats in geval van samenwerking met anderen, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk voor de werkzaamheden richt Opdrachtnemer zich naar de arbeidstijden bij Opdrachtgever.
- 2.3. Opdrachtgever verstrekt Opdrachtnemer alle bevoegdheid en informatie benodigd voor een goede uitvoering van de opdracht.
- 2.4. Opdrachtnemer is bij het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden geheel zelfstandig. Hij/zij verricht de overeengekomen werkzaamheden naar eigen inzicht en zonder toezicht of leiding van Opdrachtgever. Opdrachtgever kan wel aanwijzingen en instructies geven omtrent het resultaat van de opdracht.

Artikel 3 Duur van de overeenkomst

- 3.1. De opdracht vangt aan op <DATUM> en wordt aangegaan tot <EINDDATUM> OF: voor de duur van het Project <NAAM>.
- 3.2. Opdrachtgever verklaart zich er uitdrukkelijk mee akkoord dat Opdrachtnemer ook ten behoeve van andere opdrachtgevers werkzaamheden verricht.

6

6

Handhaving Wet DBA uitgesteld

- Veel kritiek op Wet DBA in 2016
- Eind 2016 werd handhaving uitgesteld, inmiddels tot 1 januari 2025

- Géén naheffingsaanslagen en boetes voor verleden
- Wel toekomstgerichte aanwijzingen

- Voorwaarde dat er geen kwaadwillendheid is
- Maar kwaadwillendheid komt heel weinig voor

- Belangrijk: goedgekeurde modelovereenkomsten gebruiken

7

7

Kwaadwillendheid

- Opzettelijk een situatie van evidente schijnzelfstandigheid laten ontstaan of voortbestaan omdat u weet, of had kunnen weten, dat er feitelijk sprake is van een dienstbetrekking

- Belastingdienst moet bewijzen:
 - ◆ (fictieve) dienstbetrekking
 - ◆ evidente schijnzelfstandigheid
 - ◆ opzettelijke schijnzelfstandigheid

- Oneigenlijk voordeel op de markt of aantasten speelveld op oneerlijke manier

8

8

Modelovereenkomsten verlengen

- Goedgekeurde modelovereenkomsten zijn meestal in 2016 vastgesteld en hadden een looptijd van 5 jaar
- Dus verlenging nodig om geldig te zijn
- Kan alleen aangevraagd worden door diegene die inderdaad de modelovereenkomst heeft voorgelegd

- Er kan een nieuwe discussie over de inhoud komen
→ Drukmiddel van Belastingdienst

- Eind 2022 worden alle verlopen modelovereenkomsten van website Belastingdienst gehaald

9

9

Ontwikkelingen arbeidsrecht

- Hoge Raad 6 november 2020: bedoeling van partijen speelt (bijna) geen rol, het gaat om de schriftelijke afspraken + manier van werken

- Nieuw advies A-G:
 - ◆ Vrije vervanging kan een AO betekenen
 - ◆ Belangrijke rol in bedrijfsproces kan alleen met AO

- Bevestiging dat de AO heel sterk is in arbeidsrecht

10

10

Gevaren uit het arbeidsrecht

- Contrabassist van het Nederlands Balletorkest was zzp'er, maar claimde een AO en kreeg die toegewezen, met terugwerkende kracht
- Laat zien: AO sterker dan OO + snel sprake van gezag
- Nadeel: verlies van ZA, MKB-wv en kostenaf trek, ook met 5 jaar terugwerkende kracht
- Conclusie: de baan ging wel door, waardoor goede WW- en WAO-rechten, maar fikse navordering van belasting
- (Inmiddels is de contrabassist weer een ZZP'er)

11

11

Webmodule

- Beoordelen of sprake is van een dienstbetrekking (AO) is soms moeilijk
- Belastingdienst heeft allerlei criteria gepubliceerd
→ heel goed, maar niet sluitend
- Er is een webmodule ontwikkeld voor beoordeling
- Pilots
- Webmodule geeft in 1/3^e van de gevallen geen uitkomst
- Dit lijkt niet het echte hulpmiddel te gaan worden.

12

12

Nieuwe kabinet

- Twee Kamerbrieven
- 24 juni 2022: fiscale aspecten
- Navolging van rapporten Borstlap, Algemene Rekenkamer en Auditdienst Rijk
- Schijnzelfstandigheid in samenhang aanpakken
- 5 juli 2022: toekomstbestendige arbeidsmarkt
- Duurzame arbeidsrelaties
- In wendbare ondernemingen
- Komt er een rechtsvermoeden van werkgeversgezag?

13

13

Fiscale verschillen verkleinen

- Zelfstandigenaftrek omlaag van 7.200 euro in 2019 naar 1.200 euro in 2030
- (MKB-winstvrijstelling blijft 14%)
- AOV voor zelfstandigen: plannen ontwikkelen zich nog heel moeizaam → pas in 2027-2029 klaar
- Verlagen zelfstandigenaftrek merk je pas achteraf, terwijl AOV wel vooraf gevoeld wordt → gamechanger?
- Pensioenmogelijkheden verbeteren met de Wet toekomst pensioenen, maar worden niet verplicht

14

14

CAO's

- Opslag voor zelfstandigen: 35 – 50%
- Maar dat maakt zelfstandig werken wel heel gunstig als de ZZP'er geen premies afdraagt
- Als ZZP'ers vaker in dienst moeten: in CAO's staat mogelijkheid om meer tijdelijke AO'en te sluiten (ketenbepaling)
- Goede pensioenregelingen

15

15

Conclusies

- Werken met freelancers = geen probleem (tot 2025)
- Contracten op basis van verlengde modelovereenkomsten
- Vermijden kwaadwillendheid, maar pleitbaar standpunt is voldoende
- Pas als Belastingdienst zich meldt, dan eventuele aanpassingen voor de toekomst
- Vervallen per 2025 is nog ver weg
- Maar trend is wel richting AO / dienstbetrekking, gezien arbeidsrecht en verlagen zelfstandigenaftrek
- Zo ja, dan is CAO heel belangrijk

16

16